

ಶಿವಶರಣ ಸಂತ ಚನ್ನಯ್ಯ

ಮುತ್ತುಕುಮಾರ್ ಎನ್.ಎಂ*

*ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು

Abstract:

ಸಂತರು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕವಾಗಿ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತ್ಯಾತೀವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಸೆಯುವ ಕೊಂಡಿಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗುರುನಾನಕ್‌ದೇವ, ಗುರುಗೋವಿಂದಸಿಂಹ, ಕಬೀರ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ, ಚೋಕಮೇಳ, ಜಂಬ್ರಿಸ್, ಶಿಂಧೆ, ರವಿದಾಸ, ಬಾಗು, ಪ್ರಮುಖರು. ಇವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಮೀರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಜಾತಿಯ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೆಂಬ ಅಧರ್ಮದ ಅಂಧಕಾರದ ಕೂಪದೊಳಗೆ ಸಿಲುಕಿರುವವರನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾನವರಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಬೆಸೆಯುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವರು ಸಂತರು. ಸಂತ ಎನ್ನುವ ಪದವು ಮೂಲತಃ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದವಾಗಿದೆ. ಸಂತ ಎಂಬುದು 'ಶಾಂತ' ಪದದೊಡನೆ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸಂತ ಎಂದರೆ ಸಜ್ಜನ, ಸತ್ಪುರುಷ ಪರೋಪಕಾರಿ ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಂತ ಚನ್ನಯ್ಯರವರ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

Keywords: ಸಂತರು, ಸಂತ ಚನ್ನಯ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಭಕ್ತಿಚಳುವಳಿ.

ಪೀಠಿಕೆ

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಭಕ್ತಿ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತರು ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕೆಳವರ್ಗದವರು ಕೂಡ ಭಕ್ತಿಯ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮುಖೇನ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು ಎಂದು ತಮಿಳು ಸೆಲ್ವನಾರವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹರಿ-ಹರ ಎನ್ನುವ ಎರಡು ಪಂಥದೊಡನೆ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಇಡೀ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಹಬ್ಬಿತು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಶಿವಶರಣ ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯ ಪ್ರಮುಖ ದಲಿತ ಶರಣ, ತನ್ನ ಮೇರು ಗುಣ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಮೃತ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಸಂತತ್ವಕ್ಕೆರಿದ್ದಾನೆ. ಈತನು ಚರ್ಮ ಹದ ಮಾಡಿ ಚಪ್ಪಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಕಾಯಕದ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಶರಣನಾದ ಚನ್ನಯ್ಯನು ಬಸವಣ್ಣನಿಗಿಂತ ಹಿರಿಯನು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಹರಿಹರನ ಸುರಗಿ ಚೌಡಯ್ಯನ ರಗಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯನು ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಸುರಗಿಯ

Please cite this article as: ಮುತ್ತುಕುಮಾರ್ ಎನ್.ಎಂ (2022).ಶಿವಶರಣ ಸಂತ ಚನ್ನಯ್ಯ.. ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್ನೋವೇಟಿವ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, 1(5), 98-103.

ಚೌಡಯ್ಯನಿಗಿಂತ ಹಿರಿಯನೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಚನ್ನಯ್ಯನು ಚೋಳ ದೇಶದ ಕರಿಕಾಲ ಚೋಳನೆಂಬ ರಾಜನ ಊಳಿಗದಲ್ಲಿ ಶಿವನನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಚೋಳರಾಜನ ಕುದುರೆ ಲಾಯದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಹಾಕುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬುದು ಪ್ರತೀತಿ.

ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಸಜ್ಜೆಯೊಳಗಿದ್ದ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಗ್ಗಣಿಯನೆರೆದು ತಂದು ಒಂದು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಬಿಜಯಂಗೈಯಿಸಿ ಘಮ ಘಮಿಸುವ ಕೋಮಲ ಹೂಗಳಿಂದ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಿ ತದನಂತರ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಯ್ದು ತಂದು ಕುದುರೆಗಳ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿ ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ತನ್ನ ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಚನ್ನಯ್ಯನ ಹೆಂಡತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ತಂದು ನೀಡಿದರೆ ಆದೇ ಪಂಚಾಮೃತ ಸಮಾನವೆಂದು ಶಿವನಿಗರ್ಪಿಸಿ ತಾನೂ ಸೇವಿಸಿ ಶಿವಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು.

ಚನ್ನಯ್ಯನ ಗುಪ್ತ ಭಕ್ತಿ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು ಶಿವನು ಅವನನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿ ಜಗತ್ತಿಗೊಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೋರಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ. ಚನ್ನಯ್ಯನು ಎಂದಿನಂತೆ ಕಾಡಿನಿಂದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಬಂದನು, ತಕ್ಷಣವೇ ಆತನ ಮಡದಿ ಅಂಬಲಿ, ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿ, ಸೊಪ್ಪಿನ ಪಲ್ಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಊಟ ಬಡಿಸಿದಳು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಚನ್ನಯ್ಯನು ಲಿಂಗಾರ್ಪಿತ ಮಾಡಿ ತಾನು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಮಧುರಾಮ ರುಚಿಯ ಸುಖ ಶಿವನಿಗೂ ತಾಗಿದಂತಾಗಿ ಶಿವನು ಚನ್ನಯ್ಯನೊಡನೆ ಸೇರಿ ಊಟಮಾಡಿದನೆಂಬುದು ಪ್ರತೀತಿ, ಇತ್ತ ಶಿವಭಕ್ತನಾದ ಕರಿಕಾಲ ಚೋಳನು ನಿತ್ಯನೇಮಕ್ಕೆಂದು ಶಿವಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ಆಗಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆಂದು ಬೋನ ಬಂದಿತು ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ಶಾಕಪಾಕವನ್ನು ಬಡಿಸಿದರು. ಹಪ್ಪಳ, ಚಿಲುಪಾಲಿನ ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿ ತುಪ್ಪ, ಕೆನೆ ಮೊಸರು ಸಕ್ಕರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಆ ದೇವರ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆಂದು ಬಡಿಸಿ ಅಣಿಮಾಡಿದರು. ಚೋಳನು ತೆರೆಯನ್ನು ಎಳೆದು ಅಡ್ಡಮಾಡಿ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿದು ಆಲಿಸುತ್ತಾನೆ ಆದರೆ ಶಿವನು ಉಣ್ಣುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬರುವ ಸವಿದನಿಯೊಂದೂ ಬಾರದಿರಲು ಒಡನೆಯೇ ಚೋಳನು ಅಲಗನ್ನು ಕಿತ್ತು ತನ್ನ ಕೊರಳಿಗೆ ಆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೊಡಗುವನು ಆಗ ಶಿವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಚನ್ನನೊಡನೆ ಊಟ ಮಾಡಿದ್ದು, ಚೆನ್ನನ ಮನೆಯ ಅಂಬಲಿಯ ಸವಿಯನ್ನೇನೆಂದು ಹೇಳಲಿ ಅದು ಯಾವ ಚೋಳಾದಿ, ಗೀಳಾದಿ ಯಾರಿಗೂ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ಯಾವ ಪಾಕವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮವಲ್ಲ, ಸೇವಾನ್ನ ದಿವ್ಯಾನ್ನವನ್ನೂ ಕೀಳು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡುವನು. ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಶಿವನಿಗೆ ಉಣ್ಣಲಿಟ್ಟ ಚನ್ನಯ್ಯನನ್ನು ಕಂಡು ಪುನೀತನಾಗಲು ತನ್ನ ಹಿಂಬಾಲಕರೊಡನೆ ಕರಿಕಾಲ ಚೋಳನು ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಅವನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಎರಗುವನು. ಇದರಿಂದ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತಗೊಂಡ ಚನ್ನಯ್ಯನು ಮನದಲ್ಲೆ ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಹೀಗೆ ಚನ್ನಯ್ಯನ ಗುಪ್ತ ಭಕ್ತಿ ಬಯಲಾಯಿತು ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯನು ತನ್ನ ಕಾಯಕದ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರಣೆ, ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ತನ್ನದೇ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಸ್ತೂಲ- ಸೂಕ್ತ ಕಾರಣನೆಂಬ
 ಮೂರು ಕಂಭವ ನಟ್ಟು
 ಆಗು ಭೇಗೆಯೆಂಬ ದಡಗೋಲಿನಲ್ಲಿ
 ಅಗಡದ ಎಮ್ಮೆಯ ಚರ್ಮವ ತೆಗೆದು

ಉಭಯ ನಾಮವೆಂಬ ನಾರಿನಲ್ಲಿ
 ತಿತ್ತಿಯನೊಪ್ಪವ ಮಾಡಿ
 ಭಾವವೆಂಬ ತಿಗುಡಿನಲ್ಲಿ
 ಸರ್ವಸಾರವೆಂಬ ಖಾರದ ನೀರ ಹೊಯಿದು
 ಅಟ್ಟಿಯ ದುರ್ಗಣ ಕೆಟ್ಟು
 ಮೆಟ್ಟಡಿಯವರೆಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಸಿ ಬಂದೆ
 ಮೆಟ್ಟಡಿಯ ತಪ್ಪಲ ಕಾಯದೆ
 ಮೆಟ್ಟಡಿಯ ಬಟ್ಟೆಯ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ
 ಕೈ ಉಳಿಕತ್ತಿ ಅಡಿಗೊಂಟಕ್ಕಡಿಯಾಗಬೇಡ
 ಅರಿನಿಜಾತ್ ರಾಮ ರಾಮನ.

ಚನ್ನಯ್ಯನ ಮುದ್ರಿಕೆಯ ಕೈಯುಳಿ ಕತ್ತಿ ಅಡಿಗೊಂಟಕ್ಕಡಿಯಾಗಬೇಡ ಅರಿನಿಜಾತ್ ರಾಮ ರಾಮನ ಎಂದಿದೆ. ಮಾದರರು ತಮ್ಮ ಕಾಯಕವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಉಳಿ ಮತ್ತು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಚರ್ಮವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲಾಕಿ ಒಂದು ಗೂಟಕ್ಕೆ ಆನಿಸಿ ಕೆತ್ತುತ್ತ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ಕಂಭದ ಆಸರೆಯಲ್ಲಿ ದಡಿಗೋಲಿನಿಂದ ಎಮ್ಮೆಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸುಲಿದು ಅದನ್ನು ನಾರಿನಿಂದ ಒಪ್ಪಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಖಾರದ ನೀರನ್ನು ಹೊಯ್ದು ಅದರ ದುರ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಅದರಿಂದ ಮೆಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೆಡಲು ಬಂದವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿರೆಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬರಿಗಾಲ ದಲಿತ ಜನ ಚಪ್ಪಲಿ ಧರಿಸಿದ ಶಿಷ್ಯರ ಊಳಿಗದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲಕಳೆಯದೆ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟು ಮುಂದುವರೆಯಲು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಚಮ್ಮಾರನಾದರೂ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವೂ, ಆತ್ಮಬಲವೂ, ಆತ್ಮಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೂ, ಇಲ್ಲದೆ ದುರಹಂಕಾರಿಗಳ ಕಾಲಕಸವಾಗಬಾರದೆಂಬುದೇ ಮಹಾತ್ಮ ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯನ ಕಳಕಳಿಯಾಗಿದೆ.

ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾರುವನಾಗಿ ವೀರವಿಠಲನಕೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾಗಿ
 ಸರ್ವನಾರೈದು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ವೈಶ್ಯನಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರದೊಳಗಾಗಿ
 ಕೃಷಿಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶೂದ್ರನಾಗಿ ಇಂತೀ ಜಾತಿ ಗೋತ್ರದೊಳ
 ಗಾದ ನೀಚ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂಬ ಎರಡು ಕುಲವಲ್ಲದೆ ಹೊಲೆ ಹದಿ
 ನೆಂಟು ಜಾತಿಯೆಂಬ ಕುಲವಿಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮವರಿದಲ್ಲಿ
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸರ್ವಜೀವ ಹತಕರ್ಮಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ
 ಸಮ್ಮಗಾರ ಈ ಉಭಯಕವರಿದು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ
 ಕೈಉಳಿಕತ್ತಿ ಅಡಿಗೊಂಟಕ್ಕಡಿಯಾಗಬೇಡ ಅನಿಜಾತ್ ರಾಮ ರಾಮನ

ನಾಲ್ಕು ವೇದ ಹದಿನಾರು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಜಯಿಸುವ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತ್ಯಾಗಗುಣಕ್ಕೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಸಮಸ್ತವಾದ ಗಜಪರೀಕ್ಷೆ ಅಶ್ವಪರೀಕ್ಷೆ, ತುರುಪರೀಕ್ಷೆಯ ನೋಡಿ ಕ್ರಯ-ವಿಕ್ರಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವೈಶ್ಯನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಹಲಾಯುಧ ಕೃಷಿಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶೂದ್ರನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಯೊಳಗಾದ ಗೋತ್ರ ಮೊದಲಾದ ನೂರೊಂದು ಕುಲ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಯೊಳಗೆ ಅಧಮ ಕುಲ ಉತ್ತಮ ಕುಲವೆಂಬುದಿಲ್ಲ

ಪರಬ್ರಹ್ಮನೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಾಗಿಪ್ಪುದೆಂದಾಚರಿಸುವಲ್ಲಿ ಆತನೇ ಉತ್ತಮ ಜಾತಿಯ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ದಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಲ್ಲುವ ಕ್ರೂರ ಕ್ರಮಕೊಳಗಾದಲಿ ಮಾದಿಗನು, ಬ್ರಹ್ಮವನರಿತವನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೊಲ್ಲುವನೇ ಸಮಗಾರನೆಂಬ ಈ ಎರಡು ಭೇದವನು ತಿಳಿದು ಶಿವಾಧಿಕವನ್ನು ಮರೆದು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ಇದರ ಅರ್ಥ.

ಶುಕ್ಲ ಶೋಣಿತ ಮಜ್ಜೆಮಾಂಸ
ಹಸಿವು ತೃಷೆ ವ್ಯಸನ- ವಿಷಯಾದಿಗಳೊಂದೆ ಭೇದ
ಮಾಡುವ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಹಲವಲ್ಲದೆ
ತೋರುವ ತೋರಿಕೆ ಅರಿವಾತ್ಮನೊಂದೆ ಭೇದ
ಆವ ಕುಲವಾದರೂ ಅರಿದಲ್ಲಿಯೇ ಪರತತ್ವಭಾವಿ
ಮರೆದಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಮಾಯಾ ಸಂಬಂಧಿ
ಇಂತೀ ಉಭಯವರಿದು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ
ಕೈಲಿ ಕತ್ತಿ ಅಡಿಗೊಂಟಕ್ಕಡಿಯಾಗಬೇಡ
ಅರಿನಿಜಾತ್ಮರಾಮ ರಾಮನ.

ರಕ್ತ ಕೊಬ್ಬು ಮಾಂಸ ಮೊದಲಾದ ಸಪ್ತಧಾತುಗಳು ಸರ್ವದೇಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿಪ್ಪವು ದೀಪನವು, ನೀರಡಿಕೆಯು, ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಮೇಲಿನ ವಿಕಾರವು ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರ್ಪವು ತಾ ಮಾಡುವ ಅಸಿ-ಮಸಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಗೋಪಾಲಿಕೆಯು, ಹಲಾಯುಧ ಕೃಷಿಯು ಇವರೊಳಗಾದ ತೃಷೆಯು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಪ್ಪುದಲ್ಲದೆ ಆ ತೃಷೆಯ ತಿಳಿದಾತ್ಮನು ಒಂದೇ ವಿಧವು ನೂರೊಂದು ಕುಲ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಯೊಳಗೆ ಆವಾತನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ತನ್ನ ನಿಜವನ್ನು ತಿಳಿದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವಾನುಭವನ್ನುಳ್ಳ ಪರಮಾತ್ಮನು ತನ್ನ ನಿಜವ ಮರೆದು- ದೇಹ ಪ್ರಪಂಚಿನಲ್ಲಿ ಚರಿಸಿದಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಮಾಮಾ ಕರ್ಮಯುಕ್ತ ಮರೆದು ಬಿಡುಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದೇ ಇದರರ್ಥವಾಗಿದೆ.

ನರಕುಲ ಹಲವಾದಲ್ಲಿ
ಯೋನಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೊಂದೇ ಭೇದ
ಮಾತಿನ ರಚನೆ ಎಷ್ಟಾದಡೇನು
ನಿಹಿತವನರಿವುದೊಂದೆ ಭೇದ
ವಸ್ತು ಜಾತಿಗೋತ್ರ ವಿಶೇಷವೆಂಬಲ್ಲಿ
ದಿವಾರಾತ್ರಿಯೆಂಬುಭಯವನಳೆವುದಕ್ಕೆ
ತವು ಬೆಳೆಗಂಬವೆರಡಲ್ಲದಿಲ್ಲ.
ಕುಲ ಉಭಯ
ಶಕ್ತಿಪುರುಷತ್ವವಲ್ಲದಿಲ್ಲ
ಬೇರೆ ಹಲವು ತೆರೆನುಂಟೆಂದಡೆ
ಮೀರೆ ಕಾಬಶ್ರುತ ದೃಷ್ಟ ಇನ್ಯಾವುದು
ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ನೀರು ನೆಲ

ಸೂರ್ಯ ಸೋಮ

ಆರೈದು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯೊಂದೆ

ಬೊಂಬೆ ಹಲವಂಗೆ ಕಾಂಬಂತೆ

ಹಲವು ಕುಲದ ಹೊಲೆಯೊಂದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದ

ಕೈಲುಳಿಕತ್ತಿ ಅಡಿಗೊಂಟಕ್ಕಡಿಯಾಗಬೇಡ

ಅರಿ ನಿಜಾತ್ಮರಾಮರಾಮನ

ಮನುಷ್ಯಕುಲ ನೂರೊಂದು ಕುಲ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಗಳಾದರೂ ಯೋನಿಯು ಒಂದೇ ಭೇದ, ಉತ್ಪತ್ತಿ ಒಂದೇ ಭೇದವು ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಮಂಗಳ ರಂಜನೆಯು ಅನೇಕ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ನೂರೊಂದು ಕುಲ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿ ಅದರೊಳಗಡೆ ಗೋತ್ರಗಳು ಉತ್ತಮ ಅಧಮವೆಂಬಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಇರುಳು ಎಂಬೆರಡನೂ ಪ್ರಮಾಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾವಳಬೆಳಗಂಬ ಉಭಯವೆಂಬುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣುಗಂಡೆಂಬೆರಡು ಕುಲವಲ್ಲದೆ ನೂರೊಂದು ಕುಲ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಯೆಂದೊಡೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸು ಕಾಣುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಿನ್ನಾವುದು? ಸಮಸ್ತ ಜಾತಿಗಳು ಬಳಸುವುದೊಂದೇ ಬಾವಿಯ ಜಲವು, ಭೂಮಿಯು ಚರಿಸುವುದೊಂದೇ ಭೂಮಿಯು ಸಮಸ್ತರ ಮೇಲೆ ಬಿಂಬಿಸುವ ಸೂರ್ಯನೊಬ್ಬನೆ, ಚಂದ್ರನೊಬ್ಬನೆ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಚರಾಚರಗಳು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದೇ ಎಂದು ಗುರ್ತಿಸಿದರೂ ಮಾನವ ಮಾತ್ರ ಹಲವಾರು ಜಾತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಹೇಯಕರವಾದುದು ಎಂದು ಚನ್ನಯ್ಯನು ಖಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ನಡೆನುಡಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾದಲ್ಲಿ ಕುಲಹೊಲೆ ಸೂತಕವಲ್ಲ

ನುಡಿಲೇಸು ನಡೆ ಅಧಮವಾದಲ್ಲಿ

ಅದೇ ಬಿಡುಗಡೆಯಿಲ್ಲದ ಹೊಲೆ

ಕಳವು ಪಾರದ್ವಾರಂಗಳಲ್ಲಿ

ಹೊಲಬನರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟು ನಡೆವುತ್ತರ

ಮಲೆತು ಕುಲಜರೆಂಬ

ಆಚಾರವೇ ಕುಲ

ಅನಾಚಾರವೇ ಹೊಲೆ

ಇಂತೀ ಉಭಯವ ತಿಳಿದರಿಯಬೇಕು

ಕೈಲುಳಿಕತ್ತಿ ಅಡಿಗೊಂಟಕ್ಕಡಿಯಾಗಬೇಡ

ಅರಿನಿಜಾತ್ಮರಾಮರಾಮನ.

ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಮತ್ತು ಸ್ವಸ್ಥವಾದ ಮನಸ್ಸಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿಯಲು ಅಂಜುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಲು ಹಿಂಜರಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಇವನು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ವರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಜೀವನದ ಉಸಿರಿಗೂ, ಜೀವನದ ಪರಿಗೂ ಬಿಡಿಸಬಾರದ ಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥವನು ಎಷ್ಟೇ ಕೀಳೆಂಬ ಯಾವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಹುಟ್ಟಿರಲಿ ಅದು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು ಅವನೇ ಸತ್ಕುಲದವನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ದೊಡ್ಡಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹೀನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ದೊಡ್ಡವರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಅಸಂಗತವಾದುದ್ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚನ್ನಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಗೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಅರೆಕೊರೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿತ್ತೀಡುವ, ಸಮಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಹಳೆ ಉದುವ ಆದಿಪುರುಷ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಮ.ಸು. (2002). ಉತ್ತರದ ಸಂತ ಪರಂಪರೆ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ.
- ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಭೂತಯ್ಯ ಟಿ. ದಾರ್ಶನಿಕರು ಮತ್ತು ದಲಿತರು. ಆದಿಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ.
- ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ ಎಂ. ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ. ಸಂ.5. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ
- ಜವರಯ್ಯ ಮ.ನ. ದಲಿತ ವರ್ಗದ ಶರಣರು ಮತ್ತು ಶರಣೆಯರು: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ.
- ಮೈಲಹಳ್ಳಿ ರೇವಣ್ಣ (ಸಂ.) (2012). ದಲಿತ ಸಂತರು. ಪ್ರಸಾರಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ.
- ಬಸವರಾಜು ಎಲ್. ಬಸವಪೂರ್ವ ವಚನಕಾರರು. ಮುದ್ದ ಶ್ರೀ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ.